

Minnesanteckningar från Vägspanarmötet lördag 21 november 2015 09.00-17.30

Deltagare: vägspanare från 15 distrikt, Maria Nordqvist och Johan Ström från SMC.

Skyltning vid driftarbete på väg

Vi fick en intressant och innehållsrik föreläsning av Ulf Rosander från Trafikutveckling (ulf@trafikutveckling.se tel: 070-796 16 009). Han är också vice ordförande i nystartade Sveriges Branschförening för säkrare vägarbetsplatser (SBSV). Presentation finns i Dropbox ([Info om TA-planer SMC](#)).

Målet och syftet med SBSV är att verka för säkrare vägarbetsplatser för både arbetare och trafikanter. Maria tar med frågan till SMC om att söka medlemskap i föreningen. Vi kommer överens om att samarbeta i frågor då vi har en lång rad gemensamma intressen, framför allt att rädda liv på trafikanter och vägarbetare.

Vi fick en kortversion av Arbeta på Väg – en obligatorisk kurs som alla som jobbar på väg måste göra. Varna Vägleda Värna – är syftet med skyltning. Varna och Vägleda trafikanterna, Värna vägarbetare och trafikanter. Antalet oskyddade trafikanter som skadas i vägarbetsolyckor har ökat väldigt mycket (finns bild i presentation). Kraven på skyltning finns i foldern "För din och trafikanternas säkerhet" ([Folder om vägmärken](#)) som Maria delade ut. Kan laddas ner och skrivas ut eller köpas från Trafikverket, 42 kronor styck. <http://online4.ineko.se/trafikverket/Product/Detail/44490>

Ulf bekräftar att de upplever samma problem som oss, d v s det är inga fel på gällande regler men efterlevnaden fungerar inte. Det finns regler för skyltning och sedan när sopning ska ske på det statliga vägnätet. Tyvärr saknas en motsvarighet med krav på tid i kommunerna.

En TA-plan måste alltid finnas vid ett vägarbete, oavsett storlek. Om en entreprenör får ett kontrakt på ett område under ett antal år lämnas en generell TA-plan in. Det finns exempel i boken "För din och trafikanternas säkerhet". En trafikantordningsplan, TA-plan, innehåller fakta om ett vägarbete och hur det ska märkas ut.

Utmärkningsansvariga vid vägarbeten har gått flera dagars utbildning då detta är en viktig del av vägarbetet. Det är ingen skröna att skyltar stjäls från vägarbeten. Ulf har jobbat som vakt i många år på vägarbeten och anser inte att det är motorcyklisterna som är det stora problemet vid vägarbeten utan tung trafik. Man ska aldrig behöva vänta mer än fem minuter vid ett vägarbete med ljus/vakt. Leif berättar om lotsen på Blå Vägen som körde ifrån trafikanterna bakom sig.

Trafikverket har fem kontrollanter av vägarbetsplatser i hela landet, en av dem slutade i fredags. Det är väldigt få, även om de genomför cirka 1000 kontroller per år. Dessutom visar de flesta kontroller på brister i vägarbetet som leder till vite för entreprenören. Därför skulle fler kontrollanter sannolikt bära sina egna kostnader. Ännu viktigare med fler vägrapportörer alltså.

Flera av vägspanarna är uppgivna eftersom ingen bryr sig om de inlämnade rapporterna. Anledningen till att ingen bryr sig är sannolikt att ingen har ett utpekad ansvar. Vart vänder man sig då en myndighet inte genomför sitt uppdrag? Riksrevisionen vars uppdrag är att granska vad statens pengar går till och hur effektivt de används. E-post: registrator@riksrevisionen.se

Ulf visade en omledningsskylt (F23) som skulle kunna användas enbart för motorcyklister. Detta är ett önskemål vi framfört under 15 år. Skulle t e x kunna användas vid tankbeläggningar då MC bör undvika vägen samt vid större vägarbeten där motorcyklar faktiskt fastnar. Det kan vi framföra gemensamt.

Synpunkter från distrikten

Ulf från Jämtland berättar att han sett stora skillnader i hur man gör räfflor i vägens mitt. Om de inte görs rätt kan man öka olycksrisken för motorcyklister.

Förslag: Ulf kontaktar Trafikverket och frågar om detta.

På E45 norr om Orsa har man grävt ner kabel i diken. Tyvärr har man samtidigt grävt upp sten som ligger kvar vilket ökar skaderisken för motorcyklister som kör där.

Förslag: Kontakta Trafikverket och föreslå att krav ställs på att stenarna grävs ner samtidigt som

kabeln.

Leif från Västerbotten berättar om hur Trafikverket genomfört flera åtgärder på Blå Vägen (siktförbättringar – förlåtande sidoområden samt bytt ut vajerräcken mot betong p g a många räckespåkorningar.

Förslag: Maria kontaktar dem och frågar om bakgrunden till förbättringarna och fixar en artikel. Tommy i Östergötland och Jan i Kronoberg har regelbundna möten med driftledare. Bägge får information om var och när arbeten som medför grus på väg kommer att genomföras. Det är stor skillnad i hur intresserade entreprenörerna är att samarbeta för ökad MC-säkerhet.

Vilka regler gäller för att flytta fordon? <https://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19820198.htm>

Vad har hänt sedan sist?

Maria går igenom presentation med olycksstatistik på grund av bristande friktion, åtgärder från Trafikverket och vad som kommer att hända framåt. Allt finns i presentationen samt i Dropbox i form av olika dokument. Vi ska inte bara misströsta, vi har faktiskt åstadkommit en hel del genom vårt arbete både ifråga om friktion, räcken, skadestånd och liknande. Då det gäller sidoområden har tagit flera steg tillbaka eftersom allt fler förlåtande sidoområden ersätts med sidoräcken.

2015- Stödremans År

SMC har föreslagit att alla regioner i Sverige ska införa liknande krav som finns i Trafikverket Region Väst om förstärkta stödremor. Tyvärr har vi inte lyckats, Standardbeskrivning Drift 2015 innehåller inget om detta. Men, Trafikverket har fått en mängd foton av mig under sommaren på stödremor som skickats in av medlemmar. De ska ha ett möte i slutet av januari och diskutera rapporter, ny teknik och eventuella förändringar. SMC kanske blir inbjudna.

Vägspanarnas förslag till hur man kan minska grus från stödremor:

Packa stödremorna med vält eller liknande, senarelägga arbetet till slutet av MC-säsongen, förstärka innerkurvor på utsatta platser, ta fram ett program för vilka kurvor som ska åtgärdas, belägga ytterkurvor för att minska olycksrisken för MC, göra stödkanter på samma sätt som i Norge (fasade) samt asfaltera anslutande väg. Prioritet för att minska MC-olyckor är att fokusera på kurvor och korsningar.

Upplägg för arbetet under 2015

Vårt mål: säkrare vägmiljö för motorcyklister

Vår metod: att på ett proffsigt och hövligt sätt påtala problem och föreslå lösningar

SMC centralt: MC-strategi 3.0? Regionala möten – start Stockholm. Uppvakta regering och riksdag. Jobba för att ändra regelverk. Ta fram en handbok för säkrare vägmiljö tillsammans med branschorganisationer. Samarbeta med försäkringsbolag. STRADA – olycksstatistik för 2015 till varje distrikt.

Fokus förslag: samarbete, grus, skyltning.

SMC lokalt genom vägspanarna: Kontakta alla beställarombud med vår folder i vår – Maria skickar förslag på brev och folder. Informera om att vi finns och att vi gärna samarbetar. Kontakta entreprenörerna med den fina foldern, informera om att vi finns och att vi gärna samarbetar. Kontakta kommunerna med samma folder. Efter att ha skapat en positiv relation (förhoppningsvis) kan vi sedan återkomma om entreprenörerna inte gör vad de ska ute på vägarna.

NVBD Nationell Vägdatabas

Henrik från Stockholm arbetar med NVBD Nationell vägdatabas och hade en presentation om hur vi kan använda systemet. NVBD är ett samarbete mellan Trafikverket, kommuner, Länsstyrelser, skogsindustrin och Lantmäteriet. Där finns mängder av information att hämta hem, t ex om vilka räcken det är på vägen, driftbidrag, hastighet, entreprenör, trafikregler och alla vägnummer. Man kan också gå in och anmäla fel i kartan (ej brister på vägen)

<https://nvdb2012.trafikverket.se/SeTransportnatverket>

Nollvisionsväg för MC

Trafikverket har inom ramen för MC-strategin beslutat att göra några demosträckor i Sverige liknande Nollvisionsvägen i Norge. Det är mycket bra eftersom vägarna blir ögonöppnare för dem som arbetar

med vägmiljö och visar hur enkelt det är att skapa en säkrare miljö även för MC- och mopedförare. Vi hade en gemensam sittning med informatörerna och beslutade att lämna in förslag från varje distrikt (som tas fram av vägspanare + informatör) senast 28 februari. Förslaget skickas till Maria som förmedlar till Trafikverket.

Vi fick även mediaträning av Fredrik Larsson från Reformklubben. Material finns här:

<http://www.svmc.se/Informatorsmote-2015-doldsida>

På Vägspanarmötet pratade vi om vem som uttalar sig i frågor i respektive distrikt. Det är mycket viktigt att detta är klart. Även om vägspanaren är expert i frågor måste man ha mandat från distriktet att föra talan. Extra viktigt är det då vägspanaren inte sitter i styrelsen.

Dokument i Dropbox uppifrån och ner:

Ni tittar här och laddar er och sparar de dokument ni är intresserade av på er egen dator från Dropbox.
2014-11-12 : Svar från Trafikverket på begäran om översyn av SBV för att inkludera förstärkta stödremсор.

2011_082_TRVKB_10_bitumenbundna_lager.pdf: trafikverkets krav på belagd väg.

2015_086_krav_for_vagars_och_gators_utformning.pdf: Trafikverkets krav på utformning av nya vägar.

2015_087_VGU_rad_for_vagars_och_gators_utformning.pdf: Trafikverkets råd på utformning av nya vägar.

2015_090_VGU_begrepp_och_grundvarden.pdf: Observera att MC och moped ses som oskyddade trafikanter!

A14062300050005.pdf: SMC:s begäran till Trafikverket om översyn av SBV för att inkludera förstärkta stödremсор.

Arbete på väg SKL.pdf: Kommunernas riktlinjer för arbete på väg.

arbetsbeskrivning_entreprenors_rapportering_av_vagarbete.pdf: Vad ska entreprenörer rapportera till Trafikcentraler om vägarbeten?

Bestämning av friktion på belagd väg.docx: Hur ska friktionsmätning gå till?

Beställarombud och entreprenörer.xlsx: En förteckning med kontaktuppgifter till Trafikverkets samtliga beställarombud för drift samt entreprenörer i alla driftområden.

entr_rapportering_vagarbete_ej_platsspecifik_ta.pdf: rapportskyldighet till TC vid ej platsspecifikt arbete.

entr_rapportering_vagarbete_platsspecifik_ta.pdf: rapportskyldighet till TV vid platsspecifikt arbete

Förordningar lagar regler nov 2015.docx: sammanställning över viktigaste regler för skyltning/sopning.

Handlingsplan friktion.pdf: Trafikverkets handlingsplan mot halka på sommarvägar.

Info om TA-planer SMC.pptx: Ulf Rosanders presentation.

Kontaktpersoner Trafikverket.docx: Våra kontaktpersoner i Trafikverket - en per region.

Nya krav räckan VGU: släta räckan + räckan med underglidningsskydd samt var de ska monteras. Program vägspanarmöte 22 november 2015

Real accident motorway: MC-förare krockar med räckan som har MPS på motorväg. Punktering. MC-förare överlever!

Regeringen skyltning kommuner: SMC:s brev till regeringen om kommunerna slipper varningsskylta.

SBV 2015: Standardbeskrivning drift – Trafikverkets kontrakt med entreprenörer senaste versionen.

Sidoområde räckan borta: text om hänsyn till MC avseende sidoområden som försvunnit ur VGU.

SMC Visionen 2.0: SMC:s policydokument om trafiksäkerhet.

Stödremсор presentation: Trafikverkets sammanställning 2009 över olika försök

Svar från regeringen: Svar på SMC:s brev om krav på varningsskyltning i kommunerna.

TRVOK Trafikverkets övergripande krav på Arbete på Väg:

TRVR Trafikverkets tekniska råd Arbete på Väg

Utmärkning av vägarbeten: Typisk bild på TA-plan avseende snabellagning.

Vägspanarmötet 2015 rätt version: Marias presentation.

Vägspanarnas egen sida

Maria undersöker vilka som är vägspanare i respektive distrikt.

Alla som inte skickat in bild och lite text om sig själva gör det snarast till vägspanarnas egen sida:
<http://www.svmc.se/smc/SMCs-arbete--fragor/Infrastruktur/SMCs-vagspanare/>

Vid tangentbordet

Maria Nordqvist & Johan Ström